

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Лъчезар Димитров

за качествата на дисертационния труд

**„ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ФУНКЦИИ НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ
В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ“**

за придобиване на образователната и научна степен
„Доктор“

Докторант: Невяна Докова

Дисертационният труд „Образователните функции на физическото възпитание в началното училище“ разглежда един строго специфичен, но доста значим проблем за теорията и практиката на училищното физическо възпитание. Още в началото искам да отбележа, че това е едно задълбочено и целенасочено изследване върху сравнително малко проучвана проблематика в областта на училищното физическо възпитание, свързана с неговата многофункционална същност и реализация (битност) като явление, процес и дейност.

Моята осведоменост ми позволява да отбележа също така, че на пръсти се броят изследванията върху проблематика, отнасяща се до разкриване възможностите на физическото възпитание за развитие на **познавателните способности** на учениците, а рецензираният дисертационен труд е именно едно задълбочено изследване в тази посока.

Най-общо казано, последните по-значими публикации в областта на училищното физическо възпитание, използвайки холистичния подход за изследване на процесите и явленията в областта на целенасочено използваната двигателна активност, изследват интегративността и многопосочните въздействия на физическото възпитание и спорта върху занимаващите се. На тази проблематика е посветен и дисертационният труд на докторант Невяна Докова. В него авторката прави сполучлив опит да разкрие иманентната същност на образователните функции на физическото възпитание в началното училище, като апробира и различни подходи за тяхната реализация на практика в учебния процес.

На базата на многобройни данни от по-стари и по-нови литературни източници, както и с помощта на не малък брой интернет-ресурси докторантката систематизира теоретическия и практическия опит, свързан с тази проблематика и прави критичен анализ на съвременното статукво в областа на училищното физическо възпитание. Независимо от строго специфичния и тясно специализиран

научен проблем, който изследва докторантката, целенасоченият литературен обзор (общо 148 литературни източника, от които 39 на латиница, 20 интернет-ресурса) дава възможност на докторант Докова подробно и авторитетно да ни запознае в детайли с редица характеристики, особености и неблагоприятия в реализирането на училищното физическо възпитание в началното училище на настоящия етап.

Методологическа рамка на дисертационния труд е построена правилно. Представени са подробно и компетентно отделните методологическите характеристики на изследването и неговите организационно-времеви параметри. За написаното в тази част на дисертацията могат да се посочат редица положителни моменти. Най-общо те се отнасят до ясно изградената и защитена концепция, до добре формулираната хипотеза, обект и предметната област на изследването. Задачите са определени лаконично и точно и дават ясна представа за намеренията на докторантката.

Особено добро впечатление прави логиката и последователността в която е представена цялата организация и реализация на експеримента, както и използването на подходящ математико-статистически инструментариум за обработка и анализ на получените резултати. Методологическата база, използваните тестове за събиране на емпиричните данни, както и цялостната постановка на експеримента дават възможност на докторантката да реши поставените задачи и да постигне набелязаната цел на изследването.

Най-съществената част от дисертацията (гл. III) е посветена изцяло на анализа на собствените експериментални резултати. Тя е построена в съответствие с логиката на дисертационния труд, основно на базата на резултатите от използваните тестове за оценка на резултатите от констатиращия и формиращия експеримент. Силно впечатление при анализа на доста обемните експериментални данни прави високата методологическа грамотност на докторантката и уменията ѝ да подбира подходящите математико-статистически методи за обработка и анализ на данните, спазвайки всички изисквания и ограничения при използването на един или друг метод.

Като основен принос в тази част на дисертацията може да се посочи разработения и апробиран в практиката **експериментален модел** за усвояване на специфични знания в уроците по физическо възпитание и стимулиране познавателната активност на учениците, като са посочени различни идеи и практически варианти за по-ефективно реализиране на образователните функции на физическото възпитание в началното училище като предпоставка за формиране на **начална спортна грамотност на учениците**.

В заключение ще отбележа, че рецензията дисертационен труд е написан на много добър научен стил, с високо надеждна статистическа обработка и с много добро онагледяване. Направеният задълбочен анализ на факторите, определящи

крайния резултат от провеждането на заниманията по предмета „Физическо възпитание и спорт“ в училище, проведеният експеримент и получените в него резултати, обогатяващи спортно-педагогическата теория и практика и в частност училищното физическо възпитание и спорт и не на последно място актуалността на избория за изследване проблем, ми дават основание категорично да препоръчам на уважаемите членове на научното жури **ДА ПРИСЪДЯТ** на докторанката Невяна Докова образователната и научна степен „ДОКТОР“ по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание“

7.10. 2011 г.

Член на научното жури:
/проф. д-р Лъчезар Димитров/